

Skupinové financování pro podniky

Informační podklad k návrhu na změnu směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů a k návrhu nařízení o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky

Podklad k dokumentům Rady č. 7048/18 a 7049/18
květen 2018
zpracovala: Daša Smetanková

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 6

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Skupinové financování pro podniky	Typ řady: interní
Zpracovala: Smetanková, D.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentům č. 7048/18 a 7049/18	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: květen 2018	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Unie kapitálových trhů; Crowdfunding; platformy; služby skupinového financování; CMU	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů KOM(2018) 99 v konečném znění, kód Rady 7048/18 Interinstitucionální spis 2018/0047/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky KOM(2018) 113 v konečném znění, kód Rady 7049/18 Interinstitucionální spis 2018/0048/COD

- **Právní základ:**

Článek 53 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie. (KOM(2018) 99)
Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie. (KOM(2018) 113)

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

15. 3. 2018 (KOM(2018) 99)
19. 3. 2018 (KOM(2018) 113)

- **Procedura:**

Řádný legislativní postup.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 20. dubna 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 25. dubna 2018 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

Návrh nařízení o skupinovém financování a návrh směrnice o trzích finančních nástrojů jsou součástí úsilí Komise o vybudování skutečné jednotného kapitálového trhu - unie kapitálových trhů (Capital Markets Union, CMU). Více integrované kapitálové trhy umožní podle Komise podnikům těžit z nových zdrojů financování a snížení nákladů na získání kapitálu, poskytnou nové možnosti střadatelům a investorům a zvýší odolnost a konkurenceschopnost finančního systému EU. Plán na dokončení CMU do roku 2019 je klíčovým prvkem Investičního plánu předsedu Evropské komise Jean-Claude Junckera, který představil v listopadu 2014.

Předložený návrh nařízení o skupinovém financování je prvním z opatření v rámci akčního plánu pro finanční technologie a je součástí březnového balíčku dokumentů k dobudování CMU představených Komisí. Akční plán pro finanční technologie představuje plán pro využití inovací založených na moderních technologiích v oblasti finančních služeb, tzv. FinTech. Komise se prostřednictvím tohoto plánu mimo jiné snaží podpořit FinTech neboli technologické inovace ve finančních službách, aby prostřednictvím této podpory rozšířila a diverzifikovala možnosti podnikatelů na získání financování a také umožnila snadnější přístup k novým formám investic pro

střadatele a investory. Již dnes mohou podniky získat financování prostřednictvím online crowdfundingových platform, avšak v současnosti není pro tyto platformy jednoduché expandovat do jiných zemí EU, což může omezovat především malé podniky v malých zemích, které mohou mít větší problémy se získáváním kapitálu.

Návrh nařízení o skupinovém financování se týká skupinového financování založeného na investicích a půjčkách, které propojuje investory s investičními podnikatelskými projekty. Návrh se netýká crowdfundingu založeného na darech a odměnách, jelikož tento typ skupinového financování se netýká finančních produktů. Návrh se rovněž netýká spotřebitelské oblasti, tedy nezahrnuje spotřebitelské úvěry.

Návrh směrnice o trzích finančních nástrojů navazuje na návrh nařízení o poskytování služeb skupinového financování s cílem zvýšení právní jistoty. Předmětem návrhu je změna směrnice 2014/65/EU¹ o trzích finančních nástrojů (MiFID II) tak, aby došlo k osvobození poskytovatelů služeb skupinového financování od povinností stanovených touto směrnicí.

- **Obsah a dopad:**

Návrh nařízení o skupinovém financování

Návrh nařízení zavádí evropské označení pro platformy skupinového financování umožňující přeshraniční činnost, které bude také proporcionálním způsobem usilovat o řešení rizik. Jednotliví poskytovatelé služeb skupinového financování musí dnes své obchodní modely v každé zemi přizpůsobit různým vnitrostátním regulačním rámcům. V některých musí uplatňovat také směrnici a nařízení o trzích finančních nástrojů (MiFID II a MiFIR)², tedy pravidla, která pro činnosti malého rozsahu nemusí být vhodná. Návrh nemá nijak zasahovat do vnitrostátních režimů úpravy skupinového financování, ale má nabídnout poskytovatelům služeb skupinového financování možnost požádat o označení EU umožňující po splnění podmínek rozšíření podnikání do celé EU. Poskytovatel služeb crowdfundingu si tedy bude moci vybrat, jestli chce poskytovat služby podle vnitrostátních předpisů, nebo zda požádá o povolení k poskytování služeb podle navrhovaného evropského nařízení, které mu umožní poskytování služeb také v dalších zemích EU. V případě udělení tohoto „evropského povolení“ bude poskytovateli služeb odňato povolení vnitrostátní.

Návrh má také posílit postavení investorů pomocí požadavků na ochranu investorů a zavedení povinnosti transparentnosti a uveřejňování informací o skupinovém financování, a to včetně informací o souvisejících rizicích. Nařízení rovněž stanovuje ochranná opatření pro minimalizaci rizika praní špinavých peněz a financování terorismu. Obsahuje také podrobné požadavky na propagační sdělení poskytovatelů služeb skupinového financování.

Udělování a odnímání povolení a průběžný dohled má být v kompetenci Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA). Ten má také zřídit veřejně dostupný a aktualizovaný registr všech poskytovatelů služeb skupinového financování. Orgán ESMA má rovněž poskytovatelům účtovat poplatky, které by vzhledem k jejich velikosti měly být omezeny přiměřenou horní hranicí.

Zavedení jednotných podmínek EU sníží složitost, finanční a administrativní zátěž pro crowdfundingové platformy, vlastníky projektů i investory. Z hlediska nákladů a administrativní zátěže má návrh rozpočtové důsledky pro ESMA; ty jsou v prvním celém roce provádění v případě povolování a dohledu nad 25 evropskými poskytovateli služeb skupinového financování

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU [cit. 17. 4. 2018] Dostupné z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32014L0065>

² Směrnice EP a Rady (EU) 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů (MiFID II) a Nařízení EP a Rady (EU) č. 600/2014 o trzích finančních nástrojů (MiFIR)

odhadovány na 1 637 tis. eur (včetně poloviny z 500 tis. eur odhadovaných jako jednorázové náklady).

Návrh směrnice o trzích finančních nástrojů

Návrh směrnice na změnu směrnice 2014/65/EU³ o trzích finančních nástrojů mění oblast působnosti směrnice 2014/65/EU tak, že doplňuje poskytovatele služeb skupinového financování s povolením podle předkládaného návrhu nařízení o skupinovém financování na seznam osvobozených subjektů, na něž se působnost směrnice 2014/65/EU nevztahuje.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR crowdfunding jako takový podporuje. Návrh nařízení však podle jejího stanoviska přináší řadu problémů, se kterými je potřeba se vypořádat.

Podle vlády ČR je nutné odstranit regulatorní překážky pro všechny hráče a regulace by měla vycházet z typu poskytovaných služeb, bez ohledu na distribuční kanál či skutečnost, že je poskytuje společnost označovaná jako FinTech, či některá z tradičních finančních institucí (prostřednictvím svého FinTech oddělení). Nařízení však vyjímá investiční služby formou crowdfundingu z regulace směrnicí MiFID II, což je proto podle vlády obtížně přijatelné. Pokud je nutné upravit aplikaci pravidel podle směrnice MiFID II na investiční služby přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů a umístování investičních nástrojů bez závazku jejich upsání, pak by tak mělo být učiněno bez ohledu na to, zda se při poskytování využívá elektronický informační systém, či nikoliv. To platí i v případě, že pravidla směrnice MiFID II mohou být pro činnosti menšího rozsahu nepřiměřená, jak uvádí Komise v odůvodnění návrhu. Nепrovázanost se směrnicí MiFID II a s návrhem nařízení o obezřetnostních požadavcích na investiční podniky může vyvolat riziko regulatorní arbitráže.

Podle stanoviska vlády je dalším nedostatkem návrhu to, že ač se vztahuje i na financování prostřednictvím úvěrů, soustředí se primárně na práva a povinnosti vyplývající z poskytování investičních služeb, zatímco vztahy věřitel – dlužník právně zmatečně zahrnuje pod pojem investice, investor. Návrh také zcela uspokojivě neřeší nakládání s peněžními prostředky, jež platformy (tedy poskytovatelé crowdfundingových služeb) přijmou od investorů.

Vláda také upozorňuje na to, že v současnosti poskytovatelé crowdfundingových služeb nerozlišují, zde je vlastníkem projektu podnikatel či spotřebitel. Proto může dojít k matoucí situaci, kdy část služby crowdfundingu bude regulována nařízením a pod dohledem ESMA a část bude pod dohledem ČNB nebo nebude regulována vůbec.

Vláda ČR také nesouhlasí s navrhovanými přímými dohledovými pravomocemi ESMA. Domnívá se, že Komise dostatečně neodůvodnila, proč má být dohledovým orgánem ESMA a nemůže být ponechán dohled národních orgánů. Vláda ČR nevidí důvod, proč by dohled nemohl vykonávat národní orgán. Vláda upozorňuje také na možný konflikt dohledu, jenž může vzniknout poskytováním i jiných než crowdfundingových služeb platformou (např. platební služby), jejíž činnost tak bude spadat navíc pod dohled národního orgánu.

K jednotlivým ustanovením návrhu nařízení má vláda ČR řadu dalších dílčích výhrad nebo požaduje jejich vyjasnění.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu se návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky nachází v přípravné fázi a byl přidělen

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU [cit. 17. 4. 2018] Dostupné z <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32014L0065>

výboru ECON (hospodářské a měnové záležitosti) jako gesčnmu výboru. Dále se jím bude zabývat výbor ITRE (Průmysl, výzkum a energetika), výbor IMCO (Vnitřní trh a ochrana spotřebitelů) a výbor JURI (právní záležitosti).

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 9. 5. 2018 a usnesením č. 83 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **ber e na vě dom í** návrh směrnice EP a Rady, kterou se mění směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů KOM (2018) 99 v konečném znění, kód Rady 7048/18, Interinstitucionální spis 2018/0048/COD, a návrh nařízení EP a Rady o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky KOM(2018) 113 v konečném znění, kód Rady 7049/18, Interinstitucionální spis 2018/0048/COD;
2. **ber e na vě dom í** rámcovou pozici vlády k těmto dokumentům.